

Waterpomp voor irrigatie

In het dorp Arevabur is een te grote waterpomp voor irrigatiedoeleinden. Die functioneert niet meer goed. De vraag is of we willen meebetalen aan vier pompen met een kleinere capaciteit. Die zouden kunnen worden aangesloten op bestaande bronnen.

Het gaat om Italiaanse pompen die duizend euro per stuk kosten en in totaal 180 hectare land zouden kunnen bevoeien. De gemeente zou de elektra betalen: 36.000 dram per maand. De vraag is: zou zo'n project deels via een coöperatie kunnen lopen en kunnen de boeren er zelf wat aan bijdragen? We bezoeken een dorp verder, in Tjurahovit, de coöperatie die gericht is op gezamenlijke inkoop van kunstmest en poot/zaaigoed, werkt goed. Een kweker

Water in overvloed.

heeft nu stromend irrigatiewater en zet de pomp aan. Eerst moest hij het water 's nachts ergens vandaan 'toveren', nu komt het gewoon uit de leiding, zodra hij de kraan open zet.

In de hoge bergen van Aghberk is het leven keihard

We maken op de laatste dag van ons bezoek een lange reis naar het arme bergdorp Aghberk, op ruim 2000 meter hoogte, nabij de grens met Azerbeidjan. De bevolking bestaat uit mensen die vanaf de andere kant van de grens zijn gekomen ten tijde van de oorlog met het genoemde land.

De mensen wonen er 23 jaar maar het blijft armoe. Het groeiseizoen hoog in de bergen is kort: van 20 mei tot eind oktober. Er is nauwelijks vlakke grond, dus moet men het hebben van veeteelt. Er zijn 110 gezinnen waarvan er zestig arm zijn. 36 gezinnen moeten het zien te

doen met een beperkte uitkering. De drinkwatervoorziening in het dorp is slecht. De wens is: een waterleiding van 3000 meter vanuit vier bassins van zeventig kuub elk die op zichzelf hoognodig onderhoud moeten hebben. Maria en enkelen van ons bezoeken later de bassins, nadat we hebben kennisgemaakt met Arthur Jerritsian, de burgemeester. Drie kilometer pijp kost 8500 euro en ook de bassins nog vernieuwen zou 28.000 euro vergen.

De veehouderij is lastig omdat de melk eigenlijk niet genoeg opbrengt. Ze hebben met het hele dorp in de zomer 4000 liter melk per dag. Bovendien is de vleesprijs gedaald: van 3300 tot 1500 dram per kilo. Je ziet op diverse erven wel een flinke wintervoorraad hooi liggen. Ook aan de grote school – een enorm

gebouw met overal gaten – mankeert het een en ander. De school lekt als een mandje. Op dit moment is Aghberk nog een berg te ver, maar we gaan er in 2013 serieus werk van maken. Mogelijk ook met hulp van Wilde Ganzen. Het is echt de moeite waard om voor dit dorp echt iets te doen.

De mensen in Aghberk doen een beroep op Maria Goris en Little Bridge.

Zoekt u een goed doel?

Een goed doel zoekt gevers en geld, maar misschien bent u wel op zoek naar een goed doel? Je kunt als onderneming of organisatie laten zien dat je maatschappelijk verantwoord onderneemt, zodra je bij een Open Dag of jubileum een melkbus neerzet en een bankrekening opent voor een goed doel. De Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië is regelmatig dat goede doel. Ook voor particulieren die iets viëren. Voelt u er wat voor, bel het dichtstbijzijnde bestuurslid. Ook scholen zijn vaak op zoek naar een interessant land waar ze een project of actie aan kunnen koppelen. En ook dan komt Armenië graag in beeld. We zijn u graag van dienst met beeldmateriaal, presentaties, enzovoort. Bel opnieuw het dichtstbijzijnde bestuurslid.

Colofon

Stichting "Pijnackernaren helpen Armenië"

Wilt u het werk van Maria Goris en haar Stichting Little Bridge financieel steunen, maak dan gebruik van Rabobank-rekeningnummer 1092 36 947 ten namen van Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië. Onze stichting is ANBI-goedgekeurd, wat betekent dat giften financieel aftrekbaar zijn.

www.pijnackernarenhelpenarmenie.nl

Contactpersonen

Henny Bos, Nootdorpsweg 11, 2641 BJ Pijnacker, telefoon: 06 - 526 18 213

Piet van Daalen, Adigestroom 234, 2721 AP Zoetermeer, telefoon: 06 - 513 86 546

Sjaak Oudshoorn, Nieuwkoopseweg 6, 2641 PB Pijnacker, telefoon: 015 - 369 92 33 / 06 - 223 89 143

Jan van der Stoep, Noordweg 48, 2641 AM Pijnacker, telefoon: 015 - 369 23 34

Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië

www.pijnackernarenhelpenarmenie.nl

Nieuwsbrief

Nuttig weekje Armenië

In september hebben wij als Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië weer een weekje in Armenië vertoefd. Lopende projecten bezocht en eventuele nieuwe projecten onder de loep genomen. Daar zijn uiteindelijk keuzes uit gerold.

Niet alle aanvragen kunnen worden gehonoreerd. Daarvoor is de financiële polsstok te kort. Dankzij de vele gulle giften die we ondanks de crisis ook het afgelopen jaar weer mochten ontvangen, kunnen we toch weer mooie dingen doen. Iedereen die ons het afgelopen jaar en voorgaande jaren heeft gesteund en/of dat komend jaar weer van plan is, hartelijk dank namens de mensen uit Armenië daarvoor. Armenië gaat nu de winter tegemoet. Piet en Anja van Daalen hebben begin

dit jaar mogen ervaren wat dat betekent. Ze zijn langs de deuren gegaan bij de armen van Armenië met talloze voedselpakketten en met kleding. Je komt dan in tochtige containers en vochtige huisjes die nauwelijks warm te stoken zijn, als de mensen al brandstof hebben. En dan te bedenken dat het twintig tot dertig graden onder nul kan worden. Piet en Anja gaan deze winter, samen met Jan en Inka van der Stoep en Wim Meijer die een en ander gaat vastleggen op film, maar natuurlijk ook zijn handen uit de mouwen steekt voor het inpakken en uitdelen van de voedselpakketten.

Maria Goris helpt een arm berggezin aan kleding en schoeisel. De laarsjes zijn geschonken door Jan Bloemendaal Schoenen in Pijnacker.

Wasmachines nodig

Het International Boarding House in Giumry is een tehuis met 160 bewoners, ouderen en/of gehandicapten vanaf 21 jaar. Door de aard van de bewoning is er veel was. Er staat één grote wasmachine maar die werkt niet. Ze moeten het doen met twee machines die vijf kilo was tegelijk aan kunnen.

Er is tachtig kilo wasgoed per dag te verwerken, dus een of twee machines die zestien kilo aan kunnen, zouden zeer welkom zijn. De prijs van zo'n machine in Armenië is 16.000 euro maar Maria weet ze uit Dubai te halen voor 5.000 euro per stuk. De directeur krijgt per persoon maar acht euro vergoeding per dag van de regering en heeft dus niet de middelen om die

wasmachines zelf aan te kopen. Een ander probleem betreft de matrassen van de bewoners.

Door incontinentie zijn er flink wat matrassen eigenlijk niet meer te handhaven. Ze zouden moeten worden vervangen door matrassen die niet doorlaatbaar en wel afneembaar zijn. Gaat om rond de tachtig bovenmatrassen die vijftig euro per stuk zouden kosten.

Er is hard een wasmachine nodig.

Site wordt vernieuwd

Al enige jaren hebben we een site, maar daar doen we te weinig mee. De site bleek ook niet meer lekker werkbaar.

We zijn nu bezig met medewerking Gerard Nijboer van Gaphic Studio de site op te pimpen en te verbeteren. Rond half december moet de vernieuwde en meer overzichtelijke site de lucht in gaan.

Houd het in de gaten: www.pijnackernarenhelpenarmenie.nl

Deze nieuwsbrief is financieel mogelijk gemaakt door **Velux Elektrotechniek Pijnacker** www.velux-elektrotechniek.nl 015-3693410

Steun de Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië: 1092 36 947, Rabobank Nootdorp-Pijnacker

'Mensen zonder benen' met jonge kinderen zoeken huis

Spitak is eind jaren tachtig zeer zwaar getroffen door een aardbeving. Van de 23.000 inwoners zijn er destijds 4.000 dodelijk getroffen. Spitak is er nog steeds niet bovenop.

Er waren destijds 14.000 banen, nu zijn er nog maar 2.000 terwijl het stadje 16.000 inwoners telt. De werkloosheid is dus enorm met alle problemen van armoede en sociale ellende die daar bij komen. Er is daar in het noorden van het land niet veel zicht op werkgelegenheid. Veel mensen trekken weg naar Rusland om daar voor de familie te werken. Nog steeds wonen er heel veel mensen in containers. Maar veel mensen hebben al kunnen verhuizen naar de nieuwe woningen die er worden gebouwd, vaak met steun van het buitenland. Er zijn 240 nieuwe huizen gebouwd en er komen er nog honderd aan. Toch wonen er nog steeds 1100 huishoudens in containers. We bezoeken vervolgens een familie die in zeer benarde omstandigheden woont. Een oudere man en vrouw wonen

daar met hun resterende kinderen en kleinkinderen. Deze mensen hebben bij de aardbeving drie zonen verloren. Hun dochter en haar man hebben geen benen. Ze zijn ondanks hun gevorderde leeftijd vader en moeder geworden van een tweeling van drie. Eigenlijk is de situatie daar onhoudbaar en zou het jonge gezin moeten verkassen naar een geschikte woning. Temeer daar de vader vanwege zijn rolstoel niet 'thuis' kan wonen. Hij vertoeft elders.

We zijn een avond later gaan kijken naar een mogelijke andere woning in een nieuw wijkje. Met de aankoop zou 10.000 euro gemoeid zijn. We hebben medewerking toegezegd om het huisje aan te kopen en te verhuren aan de betrokken mensen. Maria en haar rechterhand

Benjamin zoeken een juridisch sluitende oplossing.

Opa met de tweeling.

Pootaardappels gezocht

Burgemeester Meher Kivorkian van het dorpje Khuritan vertelt dat het dorp 672 huishoudens telt en 315 kinderen. De oogst is grotendeels mislukt als gevolg van hagel. Een afweerstation tegen hagel zou erg welkom zijn.

Voor een goede oogst heb je eerst pootaardappelen nodig.

Er zijn waterproblemen: vijf kilometer waterleiding zou hoognodig vernieuwd moeten worden. Er is 900 hectare om te bewerken. Er worden aardappelen geteeld en graan. Koren is door de late zomer niet hoog genoeg en ook is er te weinig gras/hooi voor de winter.

Zestig huishoudens zijn zo arm dat ze zichzelf niet kunnen bedruipen. Deze mensen zouden erg geholpen zijn met pootaardappelen. Met elkaar hebben ze twee hectare land. Het gaat

om 4000 kilo per hectare en per kilo praten we over een halve euro: 4000 euro zou het dus om gaan. Verder is er tarwezaad nodig voor één hectare. Het gaat om 300 kilo en het spul kost een halve euro per kilo.

Een dorpje verderop is het al niet anders. Hopartyz telt 817 inwoners, verdeeld over 277 huishoudens, met in totaal negentig schoolkinderen. De kleuterschool is feitelijk te klein: er is geen tweede lokaal terwijl dat wel nodig is. Er zijn twintig arme families in het dorp die eigenlijk geholpen zouden moeten worden. Voor beide dorpen wordt een bijdrage beschikbaar gesteld, zodat de arme gezinnen kunnen worden geholpen en de aardappels de grond in kunnen.

Toiletten opknappen van school

Op een school in het dorpje Massis moeten de toiletten hoognodig worden vernieuwd. Dit is een project van 8500 euro dat nader wordt uitgewerkt. Mogelijk gaat Wilde Ganzen hierin participeren.

Met een microkrediet een eigen bedrijfje beginnen

Araz Khalydzia, 40 jaar en getrouwd met Garine die 32 is. Ze hebben twee kinderen, Layid en Artavazd. Man heeft op jeugdige leeftijd een zware hartoperatie ondergaan en kan fysiek niet te veel aan. Hij is meubelmaker maar dat is te zwaar. Om extra inkomsten te krijgen, wil hij bijen gaan houden. Gaat om een investering van 2000 euro.

Armen woont tegenover de steenrijke burgemeester van Stepanavan maar die wil hem niet helpen met het opstarten van een eigen computerbedrijfje. Een soort internet-café waar hij zes stations voor nodig heeft. Twee zijn er al en vier zouden erbij gekocht moeten worden.

Daarnaast wil hij zich via de winkel gaan richten op hulp, reparatie en onderhoud. Hij heeft 2000 euro nodig om op te starten. Huurkosten per maand zijn 120 euro en beoogde omzet is 500 euro per maand.

De man heeft eerder in een computerwinkel gewerkt maar zijn compagnon die voor het geld zorgde, heeft hem misleid en daardoor is het niks geworden. Hij ziet moge-

De koetjes van Piet en Oude Leede doen het goed.

lijkheden omdat die compagnon met geld maar zonder kennis het niet voor elkaar krijgt. Benodigd is dus: 2000 euro. Deze enthousiaste ondernemers kunnen van start omdat we groen licht (en geld!) hebben gegeven voor deze projecten. Deels als lening en deels al gift!

Koeien en kalveren van Piet, Frans en knutselclub

Vorig jaar hebben we zo enkele boeren op gang geholpen. Die bezoeken we en ze blijken heel goed te boeren. Urut en Valerik hebben met 2000 euro (500 gift en 1500 lening) drie koeien gekocht, buiten de ene koe die er al was. Het gaat goed: de

koeien zien er prima uit, geven goed melk en hebben voor drie kalfjes gezorgd. De melk wordt met honderd dram en meer per liter goed betaald. De koeien, die gekocht zijn met verjaardagsgeld van Piet van Daalen en een bijdrage van de Knutselclub in Oude Leede, geven in de zomer tien tot vijftien liter en later in het jaar zo'n tien liter per dag. Vijftig liter per dag levert 5.000 dram op. Dat klinkt niet slecht. De grasoogst vanuit de bergen valt niet tegen. Vijfhonderd dram is trouwens één euro. Ook de familie die met geld van Frans Lettinga van de Lions kalfjes hebben

gekocht, laten hun veestapel zien. Het ziet er allemaal levendig uit en ze zijn blij met de geboden mogelijkheden.

Groot project gehandicaptenhuis in Nor Kharberd

In Nor Kharberd staat een tehuis voor ongeveer 300 lichamelijk en/of verstandelijk beperkte kinderen en ook minder jonge mensen. We spreken de directeur en bezoeken vervolgens een vleugel met heel jonge kinderen die zwaar gehandicapt zijn.

Een blok van drie hoog met drie woongroepen van zestien kinderen waar er eigenlijk maar twaalf mogen zitten, moet hoognodig worden opgeknapt. Het gaat om een omvangrijk project,

maar in samenwerking met Wilde Ganzen kan er veel. Maria Goris heeft recent een planopzet gemaakt, dus alles gaat nu lopen. Hoogste tijd dat er echt werk van wordt gemaakt. Het tehuis doet het op zich heel goed en is op andere plekken al nadrukkelijk bezig geweest met vernieuwen maar ook deze vleugel moet echt beetgepakt worden. Het is oud en vochtig en er hangt een penetrante urinegeur. Bovendien is het voor de medewerkers bijna niet te doen. Er wonen te

Te veel kinderen op een kleine oppervlakte.

Troosteloos gezin

Het meest schrijnende beeld van de hele week Armenië is te zien op bijgaande foto van Henny Bos. Een familie waar de troosteloosheid van af straalt. Vader en moeder zijn aan de drank en op dat moment ergens in de bergen aan het werk op het land. Oma en een klein kind ontdekken we in een stinkend donker kamertje. Wat moet je hier aan doen? In een zijkamertje ontdekken we een hoeveelheid lege flessen. Intussen is besloten om deze mensen eens per twee weken een voedselpakket te geven.

Geen geld want daarmee worden dan waarschijnlijk geen voedzame spijzen gekocht.

Verdere toelichting is hier overbodig